

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Katedra filozofie

Práce: diplomová

Posudek: oponenta

Práci hodnotil: PhDr. Jaromír Murgaš, CSc.

Práci předložil(a): Bc. Petr Novotný

Název práce: Subjektivismus ve výzkumu lidské mysli

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo dle jejího úvodu jednak „určit současné postavení subjektivních metod ve výzkumu mysli“, potom, „kriticky analyzovat data subjektivní povahy s cílem určit jejich relevanci ve výzkumu mysli“ a dále „předložit konkrétní realizace toho, jak subjektivní metody do výzkumu mysli integrovat“. Práce tyto cíle možným a přijatelným způsobem splňuje, stejně jako svůj základní cíl – být dobře hajitelnou diplomovou prací.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce v rozsahu necelých padesáti stran zpracovává široký a kvalitní okruh literatury, a to skoro jen cizojazyčné, i když jistě vzala řada inspirací i z několika knih českých. Jako taková představuje náročný výkon. Zcela jistě je také teoretická, přičemž autor nejen mapuje a předestírá různé metody výzkumu mysli, ale také o nich samostatně uvažuje a zaujímá k nim samostatná stanoviska a návrhy. Samostatně využívá další znalosti a četbu, např. se inspiruje vhodnými rozumnými přístupy, např. od I. Havla nebo L. Wittgensteina či F. Waismanna.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce vyhovuje prakticky všem formálním požadavkům kladeným na diplomové práce. A to ve víceméně výborné kvalitě, zejména ohledně členění problematiky a celkové úrovně textu. Vzácně někde „utekla“ z věty čárka. Výtka se týká občasných chyb, ovlivněných pravděpodobně, soudím, prací s cizojazyčnými předlohami. Někdy ve tvaru některého českého slova (např. „přijmutí“ namísto „přijetí“ na str. 22) či spojení, resp. vazby („Druhá fáze je popis zkušenosti“ – lépe „Druhou fází...“ str. 36, na téže straně „zkušenost za jeho vlastních podmínek“, o stranu dříve dokonce „podat popisy o... prožitcích, módech“ atd.) a rovněž občas ne české stupňování přídavných jmen (např. „více komplexní“ namísto „komplexnější“ – na str. 34, „více bezprostředně“ na str. 33 apod.; ovšem jinde je tvar dobře – např. hned na str. 33 „živěji“). Z hlediska myšlenkově stylistického také dochází občas k překrývání nějakého sdělení, buď hned za sebou, nebo později v textu, text se tím ve snaze o důkladný popis problému stává místy redundantním. Není to však jeho obecný rys a přes občasné uvedené nedostatky vykazuje text vysokou jazykovou a zejména myšlenkovou úroveň.

Obsahovou i formální záležitostí je, že občasná „tvrdost“ některých tvrzení by také mohla být upřesněna, nebo vhodně „ošetřena“ výrazy jako „do jisté míry“, v určité části“ apod. (např. v prvním tvrzení na str. 18: „Výzkum mysli bez subjektivních dat je realizovatelný“ nebo na str. 22 „možnost ověřit si danou výpověď přímo v mozku“. Zde se například musí myslet na to, v jakém smyslu skutečně běží o „výzkum mysli“ či „ověření v mozku“ - a proto by se hodila nějaké přesné nebo aspoň opatrnější vyjádření). Naproti tomu si autor podobných záležitostí také sám umí všimnout, např.: „...privilegovanost... je zde velmi specificky myšlena a omezena“ - str. 24.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práci pokládám za velmi zdařilou a úspěšnou, i když jistě ne dokonalou. Prokazuje však nejen zvládnutou schopnost pojednat o dané tematice, ale i autorovo osvojení odborného přístupu, jeho způsobilost pracovat vědecky; a to včetně schopnosti pracovat kvalitně i s cizojazyčnými zdroji. Občasné jazykové formální nedostatky v práci vznikaly zřejmě v důsledku přecházení mezi českým a anglickým jazykem; pomohl by jednoduše delší čas na zpracování, v němž by autor mohl provést pozornější jazykovou redakci závěrečné verze. Nejedná se o zásadní chybu, i když to trochu „ruší“.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Na str. 28 polemizujete s McGinnovým „pesimismem“, přičemž dovozujete, že pokud by platil, „všechny vyprodukované poznatky“ z výzkumů, které „usilují o integraci objektivních a subjektivních metod“ „by byly chybné“. Není mi jasné, oč takové kategorické vyjádření opíráte, co máte na mysli. Některé poznatky jsou i tehdy možné, ne? A přesto zůstávají odpovědi na základní filozofické otázky – nejen pochopení „myslí“, ale i „hmoty“, ba „elektrického náboje“ apod. vždy zčásti nezodpověditelným tajemstvím.

Nerozumím docela tomu, že u experimentu TAHE dle Sorensena na str. 35 se referuje o „hledání příčiny“ u reportů. Samo „hledání příčiny“ ukazuje interpretativní racionalizace (gestalt terapeut F. Perls by řekl „žvanění“) namísto vyjádření prožitku u zkušebních osob, a s analýzou „pocitu vlastnictví či „pocitu kontroly“ nesouvisí nijak jasně. V této souvislosti se nabízí otázka, jaké povahy je případný výcvik experimentujících osob – focusing, gestaltterapie apod. by byly vhodné. Co o tom soudíte – a proč?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):
Výborně.

Datum: 22.5.2016

Podpis:

